

Kompetansetilbud fiskeri- og havbruksnæring

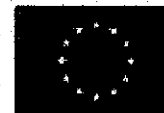
Sluttrapport

LÄNSSTYRELSEN I
JÄMTLANDS LÄN

INK 2013 -01- 15

G30441-11-12

0. Sammendrag

Med bakgrunn i sviktende rekruttering til fiskeri- og havbruksnæringen og noe fragmentert utdanningstilbud, er det gjennomført et småprosjekt i regi av Interreg Sverige-Norge. Målsettingen er å undersøke grunnlaget for å forbedre rekrutteringen til fiskeri- og havbruksnæringen, og for å gi et helhetlig kompetansetilbud til eksisterende og kommende utøvere av næringen i grenseregionen mellom Østfold, Tanum og Strömstad, samt å sjekke ut eventuelle grensehindre for et samarbeid på disse områdene.

Det ble søkt om tilskudd til et småprosjekt med en ramme på 250.000 NOK og 154.750 SEK, mens prosjektet har forbrukt 138.250 NOK og 89.925 SEK.

Det er utarbeidet en prosjektrapport for styringsgruppen, og denne ligger til grunn for det videre arbeidet med prosjektet. Styringsgruppen anbefaler en videreføring i et forprosjekt, der en videregående utdanning planlegges lagt til den norske siden av prosjektområdet, og kortere kurser og tilbud på folkehøgskolenivå utvikles på svensk side, alt basert på eksisterende kompetansemiljø og utdanningsinstitusjoner, og der elever/deltagere kan søke på utdanning uavhengig av hvilken side av grensen tilbudet er etablert på. Det er ingen formelle grensehinder for å gjennomføre dette. Det skal også gjennomføres en kartlegging av behov for kortere utdanningsløp, og fremmes forslag til etablering av et kompetansesenter for prosjektområdet for å administrere dette.

1. Beskrivelse av prosjektet

1.1. Prosjektets bakgrunn

I grenseområdene mellom Østfold og Bohuslän er det en relativt høy gjennomsnittsalder på yrkesutøvere i fiskeri- og havbruksnæringen, og svak rekruttering til disse yrkene.

Prosjektet ville i samarbeid mellom Norge og Sverige se på ulike tiltak for å rekruttere til næringen, samt å gi videreutdanning av ulike omfang til allerede etablerte næringsutøvere, hovedsakelig basert på de allerede eksisterende tilbud og muligheter som finnes i regionen.

1.2. Helhetlig beskrivelse av prosjektet

Mål småprosjekt

Å klarlegge grunnlaget for etablering av et bærekraftig, markedstilpasset og helhetlig kompetansetilbud innen fiskerifag og havbruksnæring med tilhørende kompetansemiljø i alle ledd av verdikjeden i Østfold/Strömstad/Tanum, og bedre rekrutteringen til næringen.

Rammer for småprosjektet

Småprosjektet skal kartlegge ulikheter i utdanningsstruktur mellom Norge og Sverige, og vurdere hvilke tilbud som skal vurderes i et hovedprosjekt, herunder entrepenørskap,

videregående tilbud og voksenopplæring. Det skal gjøres en vurdering av elevgrunnlag for de ulike tilbudene. Opplæringsstilbud for de som tilbyr læringeplasser skal også vurderes.

Videre skal koblingen til relevante prosjekt undersøkes med tanke på synergieffekter. Dette kan for eksempel være prosjektet Hav møter Land, og de pågående prosjekter knyttet til de nye nasjonalparkene Kosterhavet og Hvaler.

Den historiske utviklingen i området skal synliggjøres, og vurderes i næringsutviklingsammenheng.

Eksisterende kompetansemiljø i regionen skal kartlegges, og det skal gjøres en vurdering omkring utvikling av disse og etablering av nye kompetansemiljø som bygger opp under forprosjektets mål.

For å bedre rekrutteringen til næringen, skal det gjøres en vurdering av ulike stimulerings- og støttetiltak til nyetablerende i alle deler av verdikjeden.

Barrierer for ønsket utvikling skal vurderes, og det skal sees på mulige tiltak for å redusere/fjerne virkningen av disse.

Videreføring

I slutten av prosjektperioden skal det gjøres en vurdering av mulig videreføring i et hovedprosjekt.

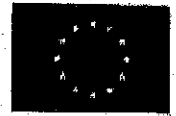
2. Resultater

2.1. Planlagte resultater

Å klarlegge grunnlaget for etablering av et bærekraftig, markedstilpasset og helhetlig kompetansetilbud innen fiskerifag og havbruksnæring med tilhørende kompetansemiljø i alle ledd av verdikjeden i Østfold/Strömstad/Tanum, og bedre rekrutteringen til næringen.

2.2. Oppnådde resultater

Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektspesifikasjonen. Dette har skjedd gjennom utarbeidelse av en prosjektrapport, under tett medvirkning og oppfølging av styringsgruppen og referansegruppen.

Prosjektrapporten viser at det er mulig å etablere et helhetlig kompetansetilbud tilpasset 3 ulike målgrupper:

- a. Ungdom som ønsker seg Inn i næringen, og som kan gå på et utdanningsløp på videregående nivå på 2 - 4 år
- b. Yrkesutøvere som ønsker kortere kurser
- c. Folkehøgskole eller Yrkesvux – Et utdanningsløp på opptil 1,5 år innen fiske, vannbruk, turisme og entrepenørskap.

Styringsgruppen anbefaler ut fra de etablerte utdanninger i området at det skal utredes en videregående utdanning i Østfold med mulighet for opptak av svenske elever (gruppe a), mens korte kurser og folkehøgskoletilbud skal etableres i Sverige med mulighet for opptak av norske elever (gruppe b og c). Videre anbefaler rapporten at det som oppfølging skal vurderes etablering av et kompetansesenter innen fiskerifag, som skal organisere utdanningstilbud innen gruppe b, og forslag til en anseelskampanje for fiskerilyrket.

2.3. Årsak til avvik

Prosjektet har gjennomført de planlagte punktene i prosjektplanen, men har kanskje hatt mere fokus på selve fiskerilyrket i forhold til oppdrettsnæring og foredling. Kompetansetilbudene som skal utredes vil ta for seg disse sektorene også.

2.4. Oppsummering ved hjelp av indikatortabell – egne resultatindikatorer og interreg-resultatindikatorer

Det var satt ett krav for Innvilgelse av tilskudd i forhold til indikatorer, nemlig deltagelse av minst 10 menn yngre enn 15 år eller eldre enn 24 år ved prosjektets slutt:

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projekt-slut	Kommentarer
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	0	10	

Dette ansees for oppfylt ved involvering av referansegruppen i prosjektet. I referansegruppemøtet 10.februar 2012 deltok 6 menn og 2 kvinner > 24 år fra referansegruppen i tillegg til styringsgruppen, i referansegruppemøtet 7.september deltok 6 menn i samme alderssegment fra referansegruppen i tillegg til styringsgruppen.

3. Effekter

3.1. Planlagte effekter

Mer oppmerksomhet på problemstillingene på fagområdet

3.2. Oppnådde effekter til nå

Det har regionalt blitt registrert et større fokus på mulighetene innen næringen etter oppstart av prosjektet, både med hensyn til interesse fra media, men også i forhold til interesse fra elever som kan tenke seg en utdanningsvei innen dette fagområdet.

3.3. Oppsummering av Indikatortabell

Det er ikke lagt opp til bruk av indikatortabell i forstudiet, ut over det som er oppgitt i punkt 2.4 ovenfor.

4. Innsatser

4.1. Viktige aktiviteter

Det har vært avholdt 7 styringsgruppemøter i prosjektet. I tillegg har det vært 2 referansegruppemøter, og 2 planleggingsmøter (prosjektleder + rektorene ved Strömstad Gymnasium og Kalnes videregående skole). Styringsgruppemøtene har dreid seg om prosjektgjennomføring og innspill/råd til prosjektrapporten, som er skrevet i henhold til prosjektspesifikasjonen. Referansegruppemøtene har dreid seg om faglige innspill til en foreløpig utgave av prosjektrapporten, og sluttrapporten.

4.2. Finansiering

4.2.1. Planlagte prosjektkostnader

Norsk side:	NOK	kr. 250.000
Svensk side:	SEK	kr. 154.750

4.2.2. Virkelige prosjektkostnader

Norge:	NOK	kr. 138.025 (55 % av budsjett)
Sverige:	SEK	kr. 89.925 (58 % av budsjett)

4.2.3. Årsak til avvik

På norsk side har eksternt personell-posten blitt betydelig lavere enn forutsatt (kr. 45.000 i reduksjon i forhold til utgangsbudsjettet på kr. 146.000), disse midlene er brukt til utarbeidelse av prosjektrapporten. Det er brukt ca kr. 10.000 mer på eget personell, da disse har fått en mer utøvende rolle i prosjektet. Postene reiseutgifter og øvrige kostnader er de ikke ført noe på. Reisene er tatt innenfor deltagerens egne budsjettposter. Totalt har den norske delen av prosjektet blitt omtrent NOK 112.000 rimeligere enn budsjett.

På svensk side har de samme forholdene gjort seg gjeldende. Utgifter til eget personell er redusert fra SEK 54750 til 44.479, eksterne tjenester har blitt SEK 35.446 eks. moms mot budsjettet SEK 50.000 (utarbeidelse av prosjektrapporten). Prosjektet har ikke blitt belastet lokale kostnader, reisekostnader og øvrige kostnader, som til sammen var budsjettet med SEK 50.000. Dette medfører at gjennomføringen har blitt omtrent SEK 64.800 rimeligere enn budsjettet.

Årsaken til reduksjonen i budsjettet er at en ved etablering av prosjektet ikke hadde erfaringstall å bygge på ved gjennomføringen, og har måttet stipulere kostnader på et svært usikkert grunnlag.

4.3. Organisasjon

Prosjektgruppe - Prosjektet har ikke hatt en egen prosjektgruppe.

Styringsgruppen har bestått av:

For Norge:

- Torstein Maugesten (Kaines videregående skole)
- Hanne Østby (Kaines videregående skole)
- Jan Albert Haagensen (Østfold fylkeskommune), prosjektansvarlig

Gruppen er supplert med Christer Engström, Ungt Entreprenørskap i Østfold, og Bernt Erik Larsen (Hvaler kommune/Hvaler Nasjonalpark). Disse to sistnevnte er ikke med i egeninnsatsoversikten, da det bare er fylkeskommunalt ansatte som teller med i grunnlaget for refusjon.

For Sverige:

- Johan Flodin (Strömstad Gymnasium)
- Christer Andersson (Strömstad Gymnasium)
- Erland Lundqvist (Strömstad kommune)
- Conny Reinbäck (Strömstad kommune)

I tillegg har produsentene av prosjektrapporten, Max Hjalmarsson og Arnt-Otto Arntsen, deltatt på de fleste styringsgruppemøtene.

Referansegruppen har bestått av fiskerifaglig ressursgruppe på norsk side, denne består av:

- Kurt Allan Hansen (Fjordfisk AS)

- Jan Gunnarsen (Hvaler Fiskeforening/Fiskarlaget Sør)
- Gunnar S. Larsen (Fiskeridirektoratets lokalkontor Fredrikstad)
- Hans Henrik Grundvig (Fiskeridirektoratets lokalkontor Fredrikstad)

Og på svensk side styringsgruppen for Samförvaltning Norra Bohuslän:

- Sven Moosberg (Strömstads kommun, Ordförande)
- Charles Olsson (Fiskare avd 26 Norra Bohuslän)
- Clas Johansson (Fiskare avd 26 Norra Bohuslän)
- Karl-Axel Hellberg (Fiskare avd 26 Norra Bohuslän)
- Rune Nilsen (Fiskare avd 26 Norra Bohuslän)
- Anders Tysklind (Kosterhavets Nationalpark)
- Kerstin Johannesson (Göteborgs Universitet)
- Fredrik Lundin (Tanums Kommun)
- Martin Rydgren (Fiskeriverket, observatør)
- Leif Lettersjö (Länsstyrelsen Väststra Götaland, observatør)

5. Grenseregional merverdi

5.1. Planlagt

Få avdekket eventuelle grensehinder for å samarbeide om de ulike aktuelle utdanningsløp.

5.2. Oppnådd

Prosjektet har avklart at det ikke foreligger slike grensehinder, slik at det kan samarbeides om alle de aktuelle utdanningsløpene, med utveksling av deltagere.

5.3. Avvik

Ingen.

6. Resultatspredning

Prosjektrapporten er spredt til alle prosjektdeltagerne, og er forelagt politisk nivå i Østfold fylkeskommune, for eventuell beslutning om videreføring i et forprosjekt. Videre er det laget en pressemelding om prosjektets foreløpige resultater/anbefalinger, denne skal distribueres til aktuelle aviser.

7. Erfaringer

7.1. Planlegging

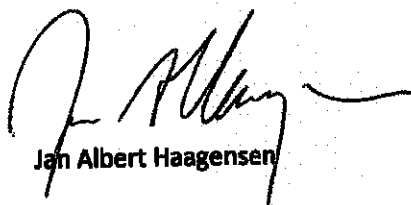
Et samarbeid mellom nøkkelpersonell fra Strömstad Gymnasium (Johan Flodin), Kalnes videregående skole (Torstein Maugesten) og Østfold fylkeskommune (Jan A. Haagensen)

utarbeidet skissen til prosjektspesifikasjon, som styringsgruppen senere sluttet seg til. Prosjektet har fått positiv oppfølging i alle miljø som det har vært presentert i. Det å bruke Samförvaltning Norra Bohuslän som den svenske delen av referansegruppen og fiskerifaglig ressursgruppe som den norske delen av referansegruppen har gitt prosjektet en solid faglig plattform å stå på.

7.2. Gjennomføring

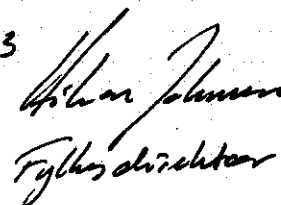
Styringsgruppen ble noe stor, og det ble vanskelig å få med alle medlemmene på alle møtene. Det hadde vært en fordel med en prosjektgruppe som kunne styre prosjektet mellom de store beslutningspunktene.

Jan Albert Haagenen
prosjektansvarlig

Belønnet

10/1-2013

Rylas direktør